

Volontiranje u zakonu: ko, gdje i kako

zakonu: ko o

VOLONTIRANJE U ZAKONU: KO, GDJE I KAKO

Napomena:

U publikaciji nisu navedeni svi članovi zakona i kreirana je u svrhu upoznavanja volontera i organizatora volontiranja, kao i šire javnosti sa najbitnijim odrednicama Zakona. Za svaku drugu svrhu molimo vas da koristite Zakon o volontiranju RS koji se može naći u Službenom glasniku RS br 73/08. Takođe navedeni zakon možete naći i na portalu Mreže Volontiram! na www.volontiram.ba

Sadržaj

06	Uvod
08	O volontiranju u Republici Srpskoj
10	Zašto je potreban zakon o volontiranju
12	Zakonsko određenje volontiranja
14	Osnovni principi volontiranja
19	Ko može biti volonter
21	Može li volonter dobiti novčanu nadoknadu za volontiranje
22	Ko može da angažuje volontere
23	Društveno vrednovanje i podsticanje volontiranja u RS
25	Ugovor o volontiranju
27	Zakonska prava i dužnosti volontera
29	Zakonske dužnosti organizatora volonteranja
31	Koje kaznene odredbe je zakonodavac propisao za nepoštivanje zakona
34	Korisni kontakti
36	Opšta deklaracija o volonterizmu
40	Mogući primjer Ugovora o volontiranju
44	Mogući primjer Saglasnosti roditelja/zakonskog staratelja

Impresum

Autor:

Milijana Niškanović

Dizajner:

Žarko Kecman

Vodič je štampan u okviru projekta:

Zakonskom regulativom do razvoja zajednice u BiH

OKC Banjaluka

Uvod

Volontiranje-kao dobrovoljan vid pružanja pomoći drugome, a bez lične koristi u vidu novčane nadoknade - već dugo postoji među ljudima. Ono po čemu se razlikuje volontiranje, nekada i sad, je način na koji se zajednica i predstavnici vlasti odnose prema njemu- u smislu njegovog prepoznavanja, podsticanja i vrednovanja. Ono što smatramo bitnim za istaći je da, u posljednje dvije i po dekade u svijetu pa tako i Evropi, raste interes za volontiranje te da predstavnici vlasti, u sve većoj mjeri, prepoznaju volontiranje kao bitan faktor za cjelokupni razvoj društva.

Navešćemo par činjenica koje tome idu u prilog.

Generalna skupština Ujedinjenih nacija je 1985. godine proglasila 5. decembar za Međunarodni dan volontera, da bi 1997. godine 2001. godinu proglasila za Međunarodnu godinu volontera, na kraju koje je usvojena Rezolucija i Preporuke o načinima kako vlade i sistem Ujedinjenih nacija mogu i trebaju da podrže volontiranje.Od te godine, mnoge članice Evropske unije su- ali i one koje još uvijek to nisu, na različite načine, u okviru svojih strateških planova, politika ili pojedinih zakona, obuhvatale razvoj i podsticanje volonterizma. Evropska unija je 2011. godinu proglasila za Evropsku godinu volonterizma.

Jedan od konkretnih pokazatelja spremnosti države da podstiče volontiranje je njegovo zakonsko definisanje čijim provođenjem i poštivanjem se obezbjeđuje podsticajno okruženje za volontere. U tom smislu važno je naglasiti da je volonterizam u različitim zemljama različito pravno definisan. U nekim postoji poseban zakon (Belgija, Hrvatska, Češka), a u nekim je uređen nizom zakona i odluka (Danska, Italija, Slovenija).

Pozitivne stavove prema volontiranju je izrazila i Republika Srpska usvajanjem Zakona o volonteranju na Narodnoj skupštini 2008. godine. Takođe, 2009. godine su učinjeni značajni pomaci i u Federaciji Bosne i Hercegovine, osnivanjem radne grupe za kreiranje nacrtu istoimenog zakona u ovom entitetu.

Ovom publikacijom želimo da upoznamo volontere - ali i sve one koji žele da postanu volonteri, organizatore volontiranja i širu javnosti sa bitnim pitanjima koja se odnose na zakonsko regulisanje volontiranja te ponuditi odgovore kako bi se uklonile postojeće nedoumice vezano za volontiranje i angažovanje volontera u RS.

O volontiranju u Republici Srpskoj

Prije nego što pređemo na osnovne zakonske odredbe kojim se definiše volontiranje, željeli bismo istaći da se volonterizam u Republici Srpskoj podsticao i prije njegovog zakonskog definisanja.

Rad mnogobrojnih nevladinih organizacija, javnih institucija te amaterskih i profesionalnih udruženja jednostavno ne bi bio moguć bez volonterskog angažmana njihovih članova. Volontiranje je dakle, u najvećoj mjeri, bilo prisutno i još uvijek jeste na način da se zainteresovane osobe na volonterskoj osnovi angažuju u okviru različitih akcija, inicijativa i projekata nevladinih organizacija i javnih institucija.

Ipak, važno je istaći, da je Omladinski komunikativni centar organizacija koja je, od samog svog osnivanja- kao jedan od svojih prioriteta- imala razvoj i podsticanje volonterizma putem različitih aktivnosti: organizovanjem humanitarnih akcija koje su uključivale veliki broj volontera, organizovanjem volonterskih kampova, učešćem u organizovanju i provođenju programa razmjene volontera na regionalnom i međunarodnom nivou, te kreiranjem različitih programa, projekata i struktura kojim se podsticalo organizovanje volonterskih akcija i volontiranje, ne samo mladih, već i ostalih starijih građana.

Rezultat uloženog truda je razvoj i funkcionisanje sedam Lokalnih volonterskih servisa u BiH koji predstavljaju strukture koje obezbjeđuju volontiranje u skladu sa potrebama i interesovanjima volontera angažovanih prema ukazanim potrebama zajednice. Takođe, 2009. godine osnovana je Mreža „Volontiram!“ koja predstavlja mrežu lokalnih volonterskih servisa s ciljem daljnjeg podsticanja volonterizma kao bitnog faktora socio-ekonomskog razvoja društva.

OKC je dao svoj doprinos i u procesu zagovaranja i kreiranja Zakona o volontiranju RS nizom kampanja te učešćem u radnoj grupi. Ova radna grupa, zadužena za kreiranje Zakona, imenovana je od strane Ministarstva za porodicu, omladinu i sport RS. Kao što smo već istakli Zakon o volontiranju RS je usvojen na Narodnoj skupštini održanoj 17.jula 2008. godine, a možete ga naći u Službenom glasniku br. 73/08.

Zašto je potreban zakonu o volontiranju

S obzirom da se volonterizam sve više prepoznaje kao bitan faktor društvenog i ekonomskog razvoja sve veći broj država poduzima različite mjere kojim se ulaže i podstiče njegov razvoj.

Upravljačke strukture i građani sve više uočavaju višestruke efekte koje volonterizam ima. S jedne strane zadovoljava različite potrebe pojedinca - sticanje različitih znanja i vještina, upoznavanje novih ljudi te sticanje samopoštovanja, podstiče razvoj zajednice uključivanjem građana u rješavanje njenih bitnih problema te obezbjeđuje rast BDP-a (po nekim istraživanjima 1-2%). S obzirom da volonterizam utiče na stvaranje kohezivnijeg i humanijeg društva, koje samim tim može u većoj mjeri da apsorbuje razlike, demokratski orijentisane države u svoje strategije razvoja uključuju volonterizam te ga nastoje pravno regulisati kako bi se definisali uslovi pod kojim se volonterizam podstiče i razvija.

Prepoznavanje vrijednosti volontiranja je iskazano i članom zakona (Član 3) u kojem stoji slijedeće:

Volontiranje je aktivnost od interesa za Republiku Srpsku kojom se doprinosi poboljšanju kvaliteta života, aktivnom uključivanju građana u društvene procese i razvoju humanijeg i ravnopravnijeg demokratskog društva.

Važno je dodati da zakonsko definisanje volonteranja nema isključivu svrhu njegov razvoj i podsticanje, već i sprečavanje zloupotrebe volontiranja. Naime, jednostavno rečeno: sve što se upotrebljava može i da se zloupotrebljava, pa tako i volonterizam. Zakonska regulativa volontiranja je neophodna kako bi se zloupotreba volonterizma svela na najmanju moguću mjeru i kako bi se sprečavali njeni mogući vidovi.

Samim tim usvojeni Zakon u Republici Srpskoj definiše slijedeća bitna pitanja: šta je volontiranje, ko se može nazvati volonterom, pod kakvim uslovima i gdje se volonteri mogu angažovati, prava i obaveze volontera i organizatora volonterskih usluga, nagrađivanje volontera, ugovor o volontiranju te kaznene odredbe u situacijama nepoštivanja Zakona.

VOLONTIRAJ

Zakonsko određenje volontiranja

Postoje mnoga šira i uža značenja volontiranja te tendencija da se pod ovim pojmom podrazumjeva sve i svašta: od toga da se svaki vid pružanja pomoći bez novčane nadoknade smatra volontiranjem pa do drastičnih situacija u kojima su ljudi skloni da sve što urade, a da za to nisu dobili novac smatraju volontiranjem: učešće na seminaru, edukaciji i slično. U tom smislu nam Zakon pruža preciznija određenja pojma volontiranja i uslova koji treba da se ispune kako bi se određena aktivnost nazvala volonterskom.

Tri bitne karakteristike koje se uočavaju kod volontiranja su:

1. da je ono dobrovoljno (Član 16.)
2. karakteriše ga pružanje pomoći drugoj osobi
3. nije motivisano mogućnošću sticanja novca ili neke druge materijalne koristi (Član 4.)

Tako Član 4. Zakona određuju da je volontiranje ulaganje ličnog vremena, truda, znanja i vještina za obavljanje aktivnosti koje su za dobrobit druge osobe ili za opštu dobrobit, a da se pri tome ne izvodi sa ciljem sticanja novčane nadoknade, potražnje nadoknade ili druge imovinske koristi za obavljeno volontiranje.

Takođe Član 16. kaže da ukoliko obavljena aktivnost nije učinjena slobodnom voljom ona se ne može smatrati volonterskom.

Zakon takođe jasno navodi šta se ne može nazvati volontiranjem:

- stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa (volonterski rad) uređen Zakonom o radu ili drugim propisima;
- obavljanje usluga ili aktivnosti koje je jedno lice obavezno da pruži drugom licu na osnovu zakona ili drugih propisa;
- obavljanje usluga ili aktivnosti koje su uobičajene u porodičnim, prijateljskim ili komšijskim odnosima;
- izvršenje posebnih obaveza koje su proistekle iz sudskih odluka i presuda;
- obavljanje usluga ili aktivnosti koje se odnose na besplatno i nepovratno davanje imovine, novca ili besplatno davanje na upotrebu pokretne i nepokretne imovine.

Osnovni principi volontiranja

Imajući u vidu da je volontiranje aktivnost od opšteg društvenog interesa i značaja, te da je bazirana na slobodnoj volji pojedinaca angažovanih kao volontera, zakon je definisao određene vrijednosti, tj. principe volontiranja.

Ovim principima se određuju prihvatljive norme ponašanja i odnosa između volontera, organizatora volontiranja i korisnika volontiranja. Principi su osmišljeni na način kako bi se ispoštovale osnovne ljudske vrijednosti ili ljudska prava svih aktera uključenih u volontiranje.

1. Princip jednakosti postupanja prema volonteru i korisniku volontiranja

(Član 9.)

(1) Organizator volontiranja dužan je da postupa prema volonteru u skladu sa principom jednakih mogućnosti za sva lica bez obzira na: uzrast, rasu, boju kože, jezik, vjeru, pol, polnu orijentaciju, rod i rodno izražavanje, političko ili drugo uvjerenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, imovinsko stanje, obrazovanje, društveni položaj, bračno stanje, porodične obaveze, članstvo ili nečlanstvo u političkoj stranci, udruženju ili sindikatu, fizičke ili duševne poteškoće ili oboljenja i druge lične karakteristike ako drugačije ne proizlazi iz prirode volonterske aktivnosti, mogućnosti samog volontera ili ako nije drugačije uređeno ovim zakonom.

(2) Organizator volontiranja i volonter dužni su da postupaju prema korisnicima volontiranja prema principu jednakih mogućnosti za sva lica bez obzira na: uzrast, rasu, boju kože, jezik, vjeru, pol, polnu orijentaciju, rod i rodno izražavanje, političko ili drugo uvjerenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, imovinsko stanje, obrazovanje, društveni položaj, bračno stanje, porodične obaveze, članstvo ili nečlanstvo u političkoj stranci, udruženju ili sindikatu, fizičke ili duševne poteškoće ili oboljenja i druge lične karakteristike.

2. Princip zaštite korisnika volonterskih usluga

(Član 10.)

(1) Organizatori volontiranja dužni su da posvete naročitu pažnju odabiru i edukaciji volontera koji volontira sa sljedećim grupama korisnika volontiranja: djecom, licima sa invaliditetom, licima sa teškoćama u razvoju, starim i nemoćnim licima, bolesnim licima ili licima koja su potpuno ili djelimično lišena radne sposobnosti, uz posjedovanje ličnih znanja, iskustava i sposobnosti za rad sa tim grupama korisnika volontiranja.

(2) Volontiranje kojim se pružaju usluge djeci, licima sa invaliditetom, licima sa poteškoćama u razvoju, starim i nemoćnim, bolesnim licima ili licima koja su potpuno ili djelimično lišena radne sposobnosti zabranjeno je:

- a) licu kojem traje mjera bezbjednosti obaveznog psihijatrijskog liječenja ili obaveznog liječenja od ovisnosti ili zabrane obavljanja zvanja, djelatnosti ili dužnosti koja je u vezi sa djelatnošću volontiranja i
- b) pravosnažno osuđenom licu za krivično djelo protiv života i tijela, protiv sloboda i prava građana, protiv polnog integriteta, protiv braka i porodice, protiv zdravlja ljudi, te licima prema kojima je izrečena prekršajno-pravna sankcija Zakonom o zaštiti od nasilja u porodici.

Osnovni principi volontiranja

3. Princip zabrane iskorištavanja volontera

(Član 11.)

(1) Zabranjeno je volontiranje kojim se zamjenjuje rad koji obavljaju radnici zaposleni u skladu sa Zakonom o radu, kao i volontiranje koje zamjenjuje poslove koje obavljaju izvršioци poslova na osnovu ugovora o djelu.

(2) Zabranjeno je volontiranje u trajanju dužem od 40 sati sedmično u periodu dužem od šest mjeseci bez prekida.

(3) Zabranjeno je volontera iskorištavati i zloupotrebjavati u svrhu sticanja ili povećanja profita.

4. Princip zaštite maloljetnih volontera (navedeno u publikaciji pod *Ko može biti volonter*) te osobama djelimično i potpuno lišenih poslovne sposobnosti

(Član 14.)

(1) Lice djelimično lišeno radne sposobnosti može volontirati u dijelu preostale radne sposobnosti na aktivnostima prilagođenim njegovim mogućnostima.

(2) Zabranjeno je volontiranje licu koje je potpuno lišeno radne sposobnosti.

5. Princip dobrovoljnosti i solidarnosti (navedeno u publikaciji pod Zakonskim određenjem volontiranja)

6. Princip besplatnosti volontiranja

(Član 15.)

(1) Volonter ne može volontiranje uslovljavati ispunjenjem neke usluge (davanja, činjenja, propuštanja ili trpljenja) ili sticanjem imovine, novčane naknade ili koristi.

(2) Novčanom naknadom ili imovinskom koristi za volontere ne smatraju se sljedeće novčane naknade troškova volontiranja:

- a) računom potvrđene novčane naknade isplaćene za plaćanje radne odjeće, opreme i predmeta za zaštitu potrebnih za volontiranje,
- b) računom potvrđene novčane naknade isplaćene u svrhu troškova putovanja, smještaja i ishrane koji nastanu u vezi s volontiranjem,
- c) računom potvrđene novčane naknade isplaćene u svrhu troškova ishrane, zbrinjavanja i obuke životinje u vlasništvu volontera koja učestvuje u aktivnostima volontiranja,
- d) novčane naknade isplaćene u svrhu plaćanja medicinskih usluga i vakcina primljenih u svrhu obavljanja volontiranja,
- e) novčane naknade isplaćene za troškove edukacije izvan školskog sistema potrebne za volontiranje,
- f) računom potvrđene novčane naknade isplaćene u svrhu troškova koji nastanu u vezi sa izvršavanjem volonterskih usluga i aktivnosti,
- g) novčane naknade isplaćene za premije osiguranja volontera za slučaj smrti, fizičke povrede ili profesionalne bolesti tokom volontiranja, odnosno novčane naknade u svrhu osiguranja odgovornosti za štetu nastalu kod organizatora volontiranja ili trećeg lica,
- h) džeparac za putovanja isplaćen volonterima, uz uslov da iznos džeparca ne prelazi iznos od 50 % dnevnice propisane za državne službenike,
- i) novčana naknada isplaćena za pribavljanje dokumenata ili plaćanje administrativnih taksi nužnih za omogućavanje volontiranja,

Osnovni principi volontiranja

- j) računom potvrđene novčane naknade isplaćene za druge troškove koji nastanu u vezi sa obavljanjem volonterskih usluga i aktivnosti i
- k) isplaćeni novčani iznosi dobitnicima nagrade Republike Srpske za volontiranje.

7. Princip međunarodnog volontiranja.

(Član 17.)

- (1) Lica koja nisu državljani Republike Srpske i Bosne i Hercegovine imaju pravo da volontiraju na teritoriji Republike Srpske.
- (2) Lica iz stava 1. ovog člana imaju status međunarodnog volontera.
- (3) Međunarodni volonteri izjednačeni su u svojim pravima i obavezama sa volonterima državljanima Republike Srpske i Bosne i Hercegovine i na njih se primjenjuju odredbe ovog zakona.

Ko može da bude volonter

Osnovna ograničenja koja postoje kada govorimo o tome ko može biti volonter su radna sposobnost i uzrast osobe. Naime, volontirati mogu svi koji su radno sposobni i stariji od 15 godina.

Treba istaći da osobe koje su djelimično lišene radne sposobnosti mogu volontirati u dijelu preostale radne sposobnosti na aktivnostima prilagođenim njegovim mogućnostima.

Kada govorimo o maloljetnim osobama, one mogu volontirati ukoliko je roditelj ili njihov zakonski zastupnik upoznat sa volonterским angažmanom i ako je dao pristanak u vidu pismene saglasnosti. Takođe, volonterski angažmani u kojima se angažuju maloljetne osobe, moraju biti u skladu sa njihovim fizičkim, psihičkim i moralnim nivoom razvoja i vještinama koje ne predstavljaju rizik za njihovo zdravlje, razvoj i školski uspjeh. Takođe, Zakon određuje da se maloljetni volonter ne može angažovati na naročito teškim fizičkim poslovima, na radovima koji se obavljaju pod zemljom ili vodom kao i na drugim poslovima koji mogu predstavljati povećan rizik za njihov život, zdravlje, psihofizički razvoj, polni integritet i izvršavanje školskih obaveza. Volontiranje maloljetnih mora da se obavlja uz obavezan nadzor organizatora volontiranja i zakonskog zastupnika.

Ko može biti volonter

Maloljetni volonter ne može:

- volontirati u periodu od 20.00 do 7.00 časova nerednog dana,
- obavljati dugoročno volontiranje -volontiranje duže od 20 sati sedmično najmanje tri mjeseca bez prekida.

Da ne bude dileme, maloljetni volonteri imaju ista prava volontera koja su propisana Zakonom (Član 12.).

Volontiranje je zabranjeno:

- licu kojem traje mjera bezbjednosti obaveznog psihijatrijskog liječenja ili obaveznog liječenja od ovisnosti ili zabrane obavljanja znanja, djelatnosti i dužnosti koja je u vezi sa djelatnošću volontiranja
- pravosnažno osuđenom licu za krivično djelo protiv života i tijela, protiv sloboda i prava građana, protiv polnog integriteta, protiv braka i porodice, protiv zdravlja ljudi, te licima prema kojima je izrečena prekršajno-pravna sankcija Zakonom o zaštiti nasilja u porodici.

Ovakav vid zabrane volontiranja se primjenjuje ukoliko je volontiranje sa djecom, licima sa invaliditetom, licima sa poteškoćama u razvoju, starim i nemoćnim, bolesnim licima ili licima koji su potpuno ili djelimično lišena radne sposobnosti.

Može li volonter dobiti novčanu nadoknadu za volontiranje

Iako je volontiranje neplaćena aktivnost ipak Zakon prepoznaje i uređuje mogućnost isplate novčane nadoknade za volontiranje (Član 15. stav 2). Takođe ono što treba biti jasno da su to troškovi koji su nastali tokom, i koji su isključivo vezani za volontiranje. Npr. troškovi prevoza, ishrane, smještaja, neophodnog materijala za izvođenje volontiranja i sl.

Ko može da angažuje volontere

Član 7. Zakona jasno definiše ko može da bude organizator volontiranja, odnosno ko može da angažuje volontere:

- udruženja građana i fondacije, odnosno pravna lica registrovana u skladu sa Zakonom o udruženjima i fondacijama,
- republički organi uprave Republike Srpske,
- organi jedinica lokalne samouprave,
- javne ustanove,
- javne i privatne visokoškolske ustanove,

Jednostavno govoreći sve institucije, ustanove i tijela koja su od društvenog značaja u smislu upravljanja, edukovanja, zdravlja, kulture i ostalih društvenih sfera, a koje nisu osnovane isključivo da bi sticale profit, mogu da, u okviru svojih aktivnosti, kako bi ih nadopunili i obogatili, angažuju volontere.

Udruženja građana, škole, fakulteti, muzeji, centri za socijalni rad, opštine, ministarstva, domovi za različite kategorije stanovništva, sportski klubovi, kulturno-umjetnička društva su samo neki od primjera organizacija i institucija koje mogu u svom radu angažovati volontere.

Bitno je istaći da volonteri prema principu zaštite od njihove zloupotrebe ne mogu raditi na pozicijama koje su predviđene da budu plaćene (vidjeti pod Princip 3. publikacije ili Član 11. Zakona).

Društveno vrednovanje i podsticanje volontiranja u RS

Postoje Zakonom definisana tri načina nagrađivanja i podsticanja volontiranja u RS:

- definisanjem i dodjelom republičke nagrade za najistaknutije volontere i organizatore volontiranja iz RS,
- definisanjem obaveza jedinica lokalne samouprave (opština i gradske uprave) da kroz svoje podzakonske akte propišu oblike nagrađivanja volontiranja,
- podsticanjem volonterizma djece i mladih kroz formalno i neformalno obrazovanje.

Takođe određene zakonske odredbe ukazuju da se sa posebnom pažnjom treba odnositi prema podsticanju volontiranja djece i omladine.

(Član 13.)

(1) Uloga i značaj volonterizma prenosi se djeci i mladima formalnim i neformalnim obrazovanjem.

(2) Maloljetno lice mlađe od 15 godina može biti uključeno u obavljanje vaspitno-obrazovnih volonterskih aktivnosti kao aktivnosti usmjerenih ka opštem dobru i vaspitanju za volontiranje, i to samo u svrhu vaspitanja i obrazovanja na način koji doprinosi

Društveno vrednovanje i podsticanje volontiranja u RS

njegovom razvoju i socijalizaciji, uz uslov da je organizator volontiranja vaspitno-obrazovna ustanova, ustanova socijalne zaštite ili drugo pravno lice koje organizuje volontiranje u vaspitne i obrazovne svrhe uz saglasnost nadležnih tijela vaspitno-obrazovnih ustanova ili ustanova socijalne zaštite.

(3) U slučaju iz stava 2. ovog člana organizator volontiranja obavezno pribavlja pisanu saglasnost zakonskog zastupnika maloljetnog volontera.

(4) Lice iz stava 2. ovog člana može prestati da obavlja volonterske aktivnosti u bilo kojem trenutku bez saglasnosti zakonskog zastupnika.

Zakon o volontiranju RS je predvidio republičku nagradu za volontiranje kao jedan vid društvenog priznavanja volonterima i organizatorima volontiranja. Ovu nagradu dodjeljuje Ministarstvo za porodicu, omladinu i sport jednom godišnje na Međunarodni dan volontera. Način i kriteriji po kojima se određuje najbolji volonter i organizator volontiranja su propisani pravilnikom o dodjeli nagrade Ministarstva za porodicu, omladinu i sport. Ovim pravilnikom se propisuje visina novčane nagrade, izgled medalje i povelje te ostala pitanja u vezi sa dodjelom nagrade.

Ugovor o volontiranju

Zakon je predvidio da se odnos između volontera i organizatora volontiranja uredi Ugovorom o volontiranju. Ovaj ugovor treba da definiše njihova prava i obaveze te ostale karakteristike volonterskog angažmana i izvođenja volontiranja. Ugovor se zaključuje isključivo u pisanom obliku.

Ugovor o volontiranju sadrži slijedeće podatke:

- ugovornim stranama, te mjestu njihovog prebivališta, odnosno sjedišta,
- mjestu volontiranja i vremenu trajanja volontiranja,
- volonterskim aktivnostima ili uslugama koje će obavljati,
- specifičnim pravima i obavezama volontera,
- edukaciji za volontiranje,
- ličnoj sigurnosti tokom volontiranja pri dolasku na mjesto volontiranja i povratku sa mjesta volontiranja, kao i za vrijeme edukacije u skladu sa odredbama ovoga zakona,
- troškovima u vezi sa volontiranjem i načinu njihove nadoknade,
- načinu osiguranja ugovorenih prava volontera i
- obliku prestanka ugovora o volontiranju.

Ugovor o volontiranju može sadržavati i podatke bitne za pojedini specifični oblik volontiranja u određenom periodu ili na određenom mjestu.

Ugovor o volontiranju

Kad prestaje ugovor o volontiranju

Ugovor o volontiranju prestaje:

- danom pravosnažnosti odluke o lišavanju radne sposobnosti za volontera u slučaju kad su u potpunosti lišeni radne sposobnosti,
- danom pravosnažnosti odluke o djelimičnom lišavanju radne sposobnosti za volontera koji je djelimično lišen radne sposobnosti,
- kad volontiranje prelazi obim radne sposobnosti volontera, a na zahtjev volontera ili organizatora volontiranja,
- smrću volontera,
- kad organizator volontiranja prestane djelovati bez pravnog nasljednika,
- istekom roka na koji je ugovor zaključen ili ispunjenjem ugovora,
- jednostranim raskidom volontera, odnosno lica koja ga izdržavaju ili zakonski zastupaju,
- iz drugih razloga određenim ugovorom o volontiranju,
- u drugim slučajevima određenim ovim zakonom i
- sporazumnim raskidom

Kada organizator volontiranja može prekinuti ugovor o volontiranju

Organizator volontiranja u određenim uslovima može raskinuti ugovor o volontiranju:

- kad prestane potreba za volontiranjem,
- kad nije u mogućnosti da osigura uslove za dalje volontiranje,
- kad utvrdi da volonter ne ispunjava ugovorene obaveze,
- kad volonter svojim aktivnostima ugrožava korisnika volontiranja,
- u slučajevima kršenja dopunskih etičkih pravila donesenih za pojedine oblike volontiranja i
- kad se ispuni uslov određen ugovorom o volontiranju.

Zakonska prava i dužnosti volontera

U svrhu obezbjeđivanja poštivanja volontera Zakon je propisao da volonteri imaju slijedeća prava:

- da dobiju pisanu potvrdu o volontiranju,
- da budu upoznati sa etičkim normama bitnim za pojedini oblik volontiranja,
- da dobiju odgovarajuću edukaciju kako bi mogli obavljati volontiranje na način na koji se od njega očekuje, a naročito ako to zahtijeva priroda volonterskih aktivnosti i usluga koje se pružaju,
- da dobiju stručnu pomoć i podršku tokom volontiranja,
- da budu upoznati sa uslovima volontiranja, aktivnostima koje će obavljati, uslugama koje će pružati i pravima koja im pripadaju na osnovu zakona i drugih propisa kao i opštih akata organizatora volontiranja,
- na nadoknadu ugovorenih troškova nastalih u vezi sa volontiranjem,
- da obavljaju volontiranje u odgovarajućim i sigurnim uslovima rada u skladu sa prirodom volonterskih aktivnosti koje obavljaju,
- na zaštitnu opremu u skladu sa prirodom volonterskih aktivnosti koje obavljaju i usluga koje pružaju,
- da budu upoznati sa opasnostima koje su u vezi sa specifičnim oblikom volontiranja koje obavljaju,
- na dnevni odmor u ugovorenom trajanju,
- na zaštitu privatnosti i ličnih podataka i

Zakonska prava i dužnosti volontera

- da učestvuju u odlučivanju o pitanjima u vezi sa volontiranjem u skladu sa mogućnostima organizatora volontiranja i obliku volontiranja.

Takođe, opravdano odsustvo sa volontiranja ne može biti razlog za gubitak bilo kojeg prava volontera.

Pored prava koja ima, obaveze volontera su:

- da volontiraju u skladu sa propisima i uputstvima dobijenih od organizatora volontiranja,
- da čuvaju službenu tajnu i povjerljive i lične podatke o organizatoru ili korisniku volontiranja,
- odbiju volontiranje koje je suprotno zakonskim određenjima uslova i principa volontiranja,
- obaveza volontera je da izvršavaju uputstva organizatora volontiranja, osim uputstva u vezi sa volontiranjem koja su:
  - opasna po život i zdravlje volontera ili drugih lica,
  - moralno neprihvatljiva za volontera i
  - u suprotnosti sa ugovorom o volontiranju.
- ako izvršavanje uputstva može uzrokovati štetu volonteru, korisnicima volontiranja ili trećim licima, volonter je dužan da na to upozori organizatora volontiranja.
- volonter ne odgovara za prouzrokovanu štetu ako je prethodno upozorio organizatora volontiranja na takvu mogućnost.

Zakonska dužnost organizatora volontiranja

Organizator volontiranja ima obavezu da:

- osigura volonteru zaštitu tokom obavljanja volonterskog rada propisanu Zakonom o radu i drugim podzakonskim propisima koji regulišu oblast zaštite na radu,
- poštuje prava volontera,
- izvrši ugovorene obaveze prema volonterima,
- osigura uslove za poštovanje prava volontera,
- izda volonteru pisanu potvrdu o volontiranju te u nju upiše podatke koji će sadržavati: lične podatke o volonteru, podatke o vremenu volontiranja, kratak opis volonterskih aktivnosti, te ostale specifičnosti datog volontiranja,
- osigura materijale i sredstva za obavljanje volonterskih aktivnosti,
- osigura isplatu ugovorenih troškova volonteru,
- osigura volonteru tajnost ličnih podataka i zaštitu privatnosti,
- osigura ostale uslove i poštuje prava propisana zakonom,
- organizator volontiranja obavezan je da volontera osigura od profesionalne bolesti i posljedica nesreće na poslu u slučaju:
  - volontiranja u uslovima opasnim za život i zdravlje volontera i
  - kad je tako ugovoreno.

Važno je istaći da je organizator volontiranja dužan da osigura sigurne uslove za rad volontera ali organizator volontiranja nije dužan da plaća troškove poreza i doprinosa (penziono, zdravstveno, socijalno i invalidsko osiguranje) jer plaćanje ovih doprinosa važi

Zakonska dužnost organizatora volontiranja

samo za zaposlena lica. Ali u slučaju kada su aktivnosti na kojima su angažovani volonteri opasne po život i njihovo zdravlje organizator volontiranja je dužan osigurati volontere od profesionalne bolesti ili posljedica nesreće koje se može obaviti putem bilo koje osiguravajuće kuće.

Takođe je kao mjera kontrole i zaštite maloljetnih volontera propisano da su organizatori volontiranja dužni da svaka tri mjeseca dostavljaju izvještaj Ministarstvu o volonterskim aktivnostima u kojima su angažovana maloljetna lica, te jednom godišnje izvještaj o svim volonterskim aktivnostima.

Potvrda o volontiranju treba da sadrži slijedeće podatke:

1. lične podatke o volonteru, podatke o vremenu volontiranja, kratak opis aktivnosti koje je obavljao te ostale specifičnosti pojedinog oblika volontiranja,
2. potpis lica ovlaštenog za zastupanje organizatora volontiranja, te pečat organizatora kojim se garantuje tačnost podataka,
3. organizator pored potrebe može izdavati volonterske knjižice i druga dokumenta radi dokazivanja volonterskog statusa i oni se mogu smatrati potvrdom o volontiranju ako sadrže gorenavedene podatke.

Koje kaznene odredbe je zakonodavac propisao za nepoštivanje zakona

Novčana kazna u visini od 1 000 do 5 000 KM je propisana za organizatora volontiranja ukoliko:

1. ne ispoštuje obaveze organizatora volontiranja,
2. odbije da upiše ili izda potvrdu o volontiranju,
3. upiše u potvrdu neistinite podatke.

Važno je istaći da se iznos novčane kazne udvostručuje ukoliko se radi o maloljetnom volonteru ili licu potpuno ili djelimično lišenom radne sposobnosti.

Novčana kazna u iznosu od 2 000 do 10 000 KM, te oduzimanjem ostvarenog profita kazniće se pravno lice koje:

1. angažuje volontera na poziciji na kojoj u skladu sa Zakonom o radu treba da bude zaposlena osoba,
2. ukoliko angažuje volontera 40 sati sedmično u periodu od 6 mjeseci bez prekida,
3. ukoliko angažuje volontera u svrhu sticanja ili povećanja profita.

Novčanom kaznom u iznosu od 2 000 do 5 000 KM ako:

1. ne posvete pažnju pri selekciji i obuci volontera koji volontiraju sa djecom, licima sa invaliditetom, licima sa teškoćama u razvoju, starim i nemoćnim licima, bolesnim licima ili licima koja su pot-

Koje kaznene odredbe je zakonodavac propisao za nepoštivanje zakona

- puno ili djelimično lišena radne sposobnosti, uz posjedovanje ličnih znanja, iskustava i sposobnosti za rad sa tim grupama korisnika volontiranja,
2. ukoliko na ovakvim angažmanima angažuje volontera/e kojem/a traje mjera bezbjednosti obaveznog psihijatrijskog liječenja ili obaveznog liječenja od ovisnosti ili zabrane obavljanja zvanja, djelatnosti ili dužnosti koja je u vezi sa djelatnošću volontiranja i/ili je volonter pravosnažno osuđeno lice za krivično djelo protiv života i tijela, protiv sloboda i prava građana, protiv polnog integriteta, protiv braka i porodice, protiv zdravlja ljudi, te licima prema kojima je izrečena prekršajno-pravna sankcija Zakonom o zaštiti od nasilja u porodici,
  3. ne obezbjedi pismenu saglasnost roditelja za volontiranje maloljetne osobe,
  4. ukoliko angažuje maloljetne volontere na aktivnostima koje nisu u skladu sa njihovim uzrastom, fizičkim, psihičkim i moralnim stepenom razvoja i vještinama te kao takve predstavljaju rizik za njihovo zdravlje, razvoj i uspjeh u izvršavanju školskih obaveza,
  5. ukoliko rasporedi maloljetnog volontera da obavlja volonterski rad na naročito teškim fizičkim poslovima, na radovima koji se obavljaju pod vodom ili pod zemljom, kao i na drugim poslovima koji bi mogli predstavljati povećan rizik za njihov život, zdravlje, psihofizički razvoj, polni integritet i izvršenje školskih obaveza,
  6. ukoliko se volontiranje maloljetnog volontera ne obavlja uz obavezni nadzor organizatora volontiranja i zakonskog zastupnika maloljetnog volontera,
  7. ukoliko maloljetnja lica volontiraju od 20.00 časova do 07.00 časova narednog dana,
  8. ukoliko kao organizator volontiranja ne posveti posebnu pažnju zaštiti dobrobiti i zdravlja maloljetnih volontera,
  9. ukoliko angažuje maloljetnog volontera na dugoročnom volontiranju,
  10. ukoliko ne ispoštuje prava maloljetnog volontera koja ima u skladu sa zakonom.

11. ukoliko angažuje maloljetne volontere mlađe od 15 godina na način koji je suprotan propisanim uslovima definisanim (Članom 13.)

(Član 13.)

(1) Uloga i značaj volonterizma prenosi se djeci i mladima formalnim i neformalnim obrazovanjem.

(2) Maloljetno lice mlađe od 15 godina može biti uključeno u obavljanje vaspitno-obrazovnih volonterskih aktivnosti kao aktivnosti usmjerenih ka opštem dobru i vaspitanju za volontiranje, i to samo u svrhu vaspitanja i obrazovanja na način koji doprinosi njegovom razvoju i socijalizaciji, uz uslov da je organizator volontiranja vaspitno-obrazovna ustanova, ustanova socijalne zaštite ili drugo pravno lice koje organizuje volontiranje u vaspitne i obrazovne svrhe uz saglasnost nadležnih tijela vaspitno-obrazovnih ustanova ili ustanova socijalne zaštite.

(3) U slučaju iz stava 2. ovog člana organizator volontiranja obavezno pribavlja pisanu saglasnost zakonskog zastupnika maloljetnog volontera.

(4) Lice iz stava 2. ovog člana može prestati da obavlja volonterske aktivnosti u bilo kojem trenutku bez saglasnosti zakonskog zastupnika.

Obavezu nadzora nad primjenom ovog zakona ima Ministarstvo za porodicu, omladinu i sport RS kojem se ujedno mogu prijaviti sve nepravilnosti i uočena nepoštivanja odredaba ovog zakona.

Korisni kontakti

U Republici Srpskoj, odnosno Bosni i Hercegovini postoje mnoge organizacije i ustanove koje angažuju volontere. Takođe u BiH postoji sedam Lokalnih volonterskih servisa u koje možete da se prijavite ukoliko želite da postanete volonter ili angažujete volontere.

Banjaluka

OKC Banjaluka

LVS Banjaluka – Mreža lokalnih volonterskih servisa u BiH 'Volontiram!'

Kralja Petra I Karađorđevića 113 – 115

78 000 Banjaluka, BiH

Telefon / Faks: +387 (0)51 34 74 31

Telefon / Faks: +387 (0)51 34 74 32

okcbl@okcbl.org

www.okcbl.org

Bugojno

NVO „Sunce“ – LVS Bugojno

Ul. Bosanska br. 32

70 230 Bugojno, BiH

Telefon / Faks: +387 (0)30 25 19 98

sunce_bugojno@hotmail.com

Doboj

Udruženje paraplegičara, oboljelih od dječije paralize i ostalih tjelesnih invalida regije Doboj- LVS Doboj

Ul. Vojvode Mišića br. 32

74 000 Doboj, BiH

Telefon / Faks: +387 (0)53 22 12 84

parap_do@teol.net

Mrkonjić Grad

Omladinska organizacija „Centar“ - LVS Mrkonjić Grad

Svetog Save bb

70 260 Mrkonjić Grad

Telefon/Faks: +387 (0)50 21 40 75

centar.mrkonjic@gmail.com

Sarajevo

Savez udruženja za pomoć osobama sa mentalnom retardacijom FBiH SUMERO – LVS Sarajevo

Sutjeska 18

71 000 Sarajevo

Telefon / Faks: 033 268 640 / 641

info@sumero.ba

www.sumero.ba

Srebrenica

Udruženje mladih i žena "Sara" Srebrenica - LVS Srebrenica

Ul. Srebreničkog odreda bb

75 430 Srebrenica

Telefon / Faks: 056 440 542 / 620

sarasreb@teol.net

Trebinje

Odred izviđača „Trebinje“ – LVS Trebinje

Sjeverni logor bb

89 101 Trebinje, BiH

Telefon / Faks: +387 (0)59 22 30 70

oit@teol.net

Tuzla

Asocijacija Margina

Ulica 15. maja

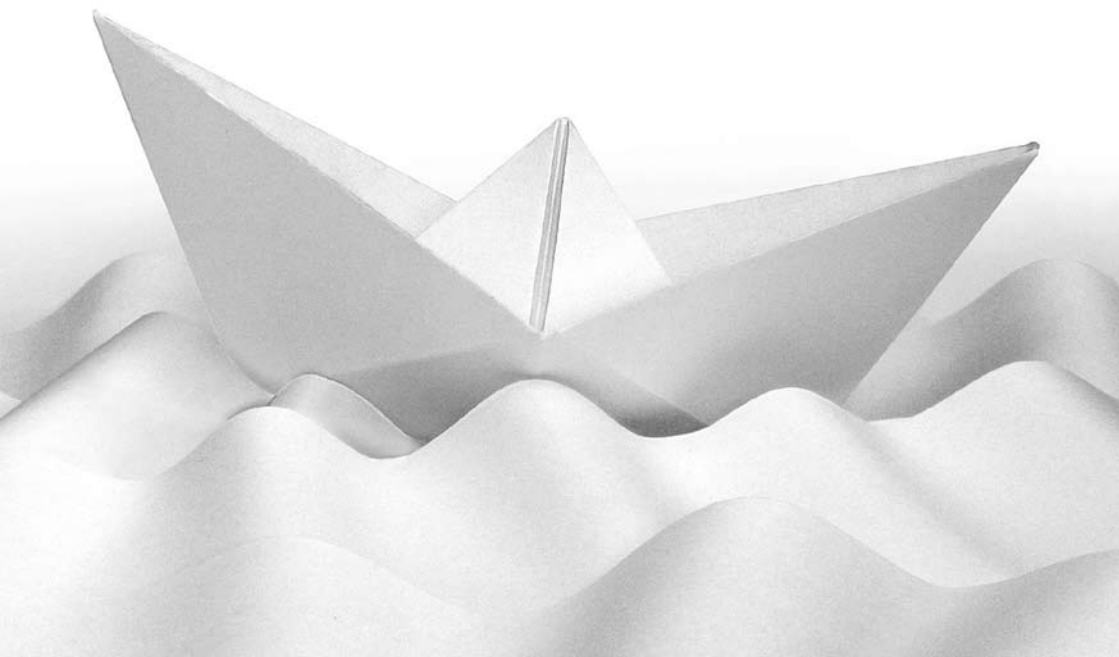
(Trgovinsko-zanatski centa, lokal 230)

75 000 Tuzla

Telefon / Faks: 035 255 065

margina_bih@yahoo.com

Kontakte svih Lokalnih volonterskih servisa možete naći na portalu Mreže „Volontiram!“ (www.volontiram.ba).

Opšta deklaracija o volonterizmu

Internacionalna asocijacija volontera (IYV) u Amsterdamu 15. januara 2001. godine, donijela je slijedeću Opštu deklaraciju o volonterizmu.

Volonterizam (ili dobrovoljni rad) je jedan od kamena temeljaca civilnoga društva, jer oživljava najplemenitija stremljenja čovječanstva, zauzimanje za mir, slobodu, mogućnost izbora, sigurnost i pravедnost za sve ljude.

U vremenu globalizacije i stalnih promjena, svijet postaje sve manji i složeniji, a događaji u njemu u sve su većoj međuzavisnosti. Volonterizam bilo da je riječ o djelovanju pojedinaca ili skupine daje:

- Mogućnost podupiranja i ostvarivanja ljudskih vrijednosti, zajedništva, skrbi i pomoći;
- Pojedincu kao članu zajednice koji čitavog života uči i razvija se, mogućnost za ostvarivanje prava i odgovornosti, te realizaciju svih ljudskih potencijala;
- Mogućnost premošćivanja razlike koje nas dijele, kako zajedno živjeti u zdravim i zadovoljavajućim zajednicama, kako bismo oblikovali svoju zajedničku sudbinu. Na početku novog milenijuma, volonterizam je bitan element svakog društva. Deklaraciju Ujedinjenih naroda, koja kazuje da «Mi, Narodi imamo snagu izmijeniti svijet....», ono pretvara u praktično i veoma značajno.

Ova Deklaracija podupire pravo svih žena, muškaraca i djece da se slobodno udružuju u volonterskom radu, bez obzira na svoju kulturnu i etničku pripadnost, vjeroispovjest, pol, zdravstveno stanje i društveni i ekonomski položaj. Svi ljudi na svijetu morali bi imati pravo slobodno stavljati na raspolaganje svoje vrijeme, talent i energiju drugim pojedincima ili zajedničko djelovanje zajedničko djelovanje, a da pritom ne očekuju novčanu naknadu za svoj rad.

Nastojmo razvijati volonterizam koji će:

- Uticati na učestvovanje cjelokupne zajednice, jer će prepoznati njezine teškoće i latiti se njihovog rješavanja;
- Posuditi glas onima koji ne mogu govoriti sami za sebe;
- Omogućiti drugima uključivanje u volonterski rad;
- Dopunjavati, premda ne i zamjeniti, odgovorno djelovanje ostalih sektora i rada profesionalnih (plaćenih) radnika;
- Omogućiti ljudima stjecanje novih znanja i vještina, te pružiti priliku za najbolji mogući razvoj njihovih sopstvenih potencijala, samopouzdanja i realizacije;
- Podupirati solidarnost u okviru društva, zajednice, države i svijeta.

Odgovornost pojedinaca i organizacija u zajednici, preko kojih pojedinci djeluju, sastoji se, po našem mišljenju, u:

- Stvaranju okruženja u kojem volonteri svojim radom značajno doprinose ostvarivanju zacrtanih ciljeva;
- Donošenju mjera za doprinos volontera, uključujući uslove pod kojima se veza između organizacije i volontera može lako raskinuti, i razvijanju politike vođenja volonterske djelatnosti;
- Brizi za odgovarajuće djelovanje volontera i onih koji pomažu u teškim situacijama;
- Nuđenju odgovarajućeg osposobljavanja, redovnog vrijednovanja i priznavanja zasluga volontera;
- Osiguravanju pristupa i stvaranju mogućnosti učestvovanja svima bez ikakvih zdravstvenih, društvenih i kulturnih zadržki.

Uvažavajući osnovna ljudska prava utvrđena u Deklaraciji Ujedinjenih naroda o ljudskim pravima, načela volonterizma i odgovornosti volontera i organizacija sa kojima su povezani, pozivamo sve volontere da izraze svoju vjeru u volontersko djelovanje kao kreativnu i posredničku snagu, koja:

- Gradi zdrave, prihvatljive zajednice, koje poštuju dostojanstvo svih ljudi;
- Omogućuje ljudima ostvarivanje prava koja imaju kao ljudska bića, na temelju čega će poboljšati kvalitetu svoga života;
- Pomaže rješavati socijalne, kulturne, ekonomske i ekološke probleme i
- U suradnji s čitavim svijetom gradi humanije i pravednije društvo.

Odgovorne ljude u:

- Svim sektorima da se udruže u snažne, prepoznatljive i djelotvorne lokalne i državne «volonterske centre» kao temeljne upravljačke organizacije za volonterizam;
- Vladama, da svim ljudima omoguće pravo na volonterizam, da uklone sve pravne prepreke za učestvovanje, uključe volontere u svoj rad, te da nevladinim organizacijama dodjele novčana sredstva za promovisanje i podržavanje volonterizma i vođenje volontera;
- Preduzećima da podstaknu i olakšaju uključivanje svojih radnika u zajednicu, putem volonterizma, te da ljudskim resursima i novčanim sredstvima podupiru razvoj infrastrukture potrebne za volonterski rad;
- Medijima, da izvještavaju o volonterima i objavljuju informacije koje će potaknuti ljude na volonterizam, pružajući im istovremeno i pomoć;

- Obrazovanje, da podstakne ljude na volonterski rad, bez obzira na njihovu starost, da im pomažu i nude mogućnosti za razmišljanje i učenje;
- Vjerskim ustanovama, da volonterizam predstavljaju kao ozbiljan odgovor na duhovnu potrebu svakog pojedinca da pomaže;
- Nevladinim organizacijama, da volonterima stvaraju ugodno okruženje, te da ljudskim resursima i novčanim sredstvima pridonose njihovom sveopštom uključivanju;
- Ujedinjene narode, da ovu deceniju proglase decenijom volonterizma i civilnog društva i tako priznaju potrebu stvaranja institucija slobodnih društva, te prihvate «crveno V» kao univerzalni simbol volonterstva.

Međunarodni savez za volonterski rad (IAVE), poziva volontere i odgovorne ljude u svim područjima i u čitavom svijetu na udruživanje u partnerstvo sa svrhom promicanja i podupiranja učinkovitog, svima dostupnog volonterstva, koje treba biti simbol solidarnosti među svim ljudima i narodima.

Međunarodni savez poziva svjetsku zajednicu volontera na izučavanje, tumačenje i ostvarivanje Opšte deklaracije o volonterstvu.

Mogući primjer Ugovora o volontiranju

Na osnovu članova 19. 20. i 21. Zakona o volontiranju Republike Srpske (Sl. glasnik RS broj 73/08), dana _____ u _____, potpisan je slijedeći

UGOVOR O VOLONTIRANJU br.

između ugovornih strana:

1. _____, sa sjedištem u _____ kojeg zastupa _____ (u daljem tekstu organizator volontiranja)

i

2. _____, rođen _____ u _____, sa mjestom prebivališta u _____ (u daljem tekstu: volonter)

Član 1.

Mjesto i vrijeme volontiranja:

Volontiranje definisano ovim Ugovorom će se realizovati u _____ u periodu _____. Volonter će obavljati ugovoreno volontiranje u gore navedenom periodu u maksimalnom trajanju do ____ časova dnevno.

Član 2.

Opis volonterskih aktivnosti na kojima će volonter biti angažovan:

• Kroz realizaciju _____ volonter će biti angažovan na aktivnostima _____ koje će obavljati u _____.

Član 3.

Specifična prava i obaveze volontera:

- Organizator volontiranja se obavezuje da će tokom vršenja volontiranja volonteru obezbjediti hranu i osvježenje.
- Organizator volontiranja se obavezuje da će volonteru unijeti u volontersku knjižicu istinite podatke o izvršenom volontiranju koji će uključivati mjesto, vremenski period i satnica volontiranja, te opis aktivnosti koje je volonter izvršio.
- Organizator volontiranja se obavezuje da će volonteru pružiti informacije neophodne za obavljanje ugovorenog volontiranja.

- Organizator volontiranja se obavezuje da će volonteru odrediti kontakt osobu za sve neophodne informacije ili pomoć prije početka i tokom volontiranja.
- Volonter se obavezuje da dogovoreno volontiranje izvrši u skladu sa ovim Ugovorom i smjernicama organizatora volontiranja.
- Volonter će volontiranje izvršavati u dogovoreno vrijeme i sa punom odgovornošću.
- Volonter je obavezan učestvovati na pripremnom sastanku i evaluaciji izvršenog volontiranja.

Član 4.

Edukacija za volontiranje:

Organizator volontiranja će izvršiti pripremni sastanak sa volonterom prilikom kojeg će volonter biti upoznat sa svim relevantnim informacijama vezanim za realizaciju volontiranja.

Član 5.

Lična sigurnost tokom volontiranja:

Organizator volontiranja se obavezuje da će obezbjediti sigurne uslove volonteru za izvršenje ugovorenog volontiranja.

Član 6.

Nadoknada troškova uzrokovanih volontiranjem:

- Organizator volontiranja će obezbjediti sve neophodne resurse za realizaciju ugovorenog volontiranja.
- Lični troškovi volontera će biti nadoknađeni kroz obezbjeđenje ishrane i osvježnja tokom volontiranja.

Član 7.

Obe strane ovog Ugovora će biti oslobođene svake odgovornosti za nesprovođenje ili ne adekvatno sprovođenje ovog Ugovora ako je to direktan rezultat sile ili okolnosti koja je van kontrole organizatora volontiranja i volontera, a ne mogu se predvidjeti u momentu potpisivanja ovog Ugovora. Pod ovim se podrazumjeva građanski rat, društveni nemiri, zemljotresi, poplave i viša sila.

Član 8.

Obe strane zadržavaju pravo na sporazumni prekid ovog Ugovora.

U slučaju bolesti ili druge opravdane spriječenosti, volonter ima pravo na raskid Ugovora uz obaveznu najavu organizatoru volontiranja.

U slučaju da jedna od ugovornih strana ne ispunjava obaveze preuzete ovim Ugovorom, isti će takođe biti u ovom slučaju raskinut, a sve eventualne sporove koji se pojave između ugovornih strana u okviru ovog Ugovora će biti riješeni mirnim putem.

Ukoliko ne dođe do zajedničkog dogovora, spor će se riješiti primjenom Zakona o volontiranju Republike Srpske. Opštinski sud u Banja Luci će biti nadležan za rješavanje svih pravnih sporova ovog ugovora.

Član 9.

Ovaj Ugovor stupa na snagu sa danom potpisivanja. Ugovor je napravljen u 2 (dva) istovjetna primjerka od kojih po jedan primjerak zadržava svaka ugovorna strana.

Volonter

Organizator volontiranja

M.P.

Primjer saglasnost roditelja/zakonskog zastupnika

SAGLASNOST roditelja/zakonskog staratelja

_____ (ime i prezime jednog od
roditelja/zakonskog staratelja) , sam upoznat i saglasan da naše dijete,
_____ (ime djeteta), volontira u okviru
akcije _____
koju organizuje _____ u _____.

Upoznat/a sam da volonterski angažman traje od _____ do _____, i
da podrazumjeva (kratak opis aktivnosti, mjesto i vrijeme volontiranja).

Mjesto:

Datum:

Potpis roditelja:

OKC Banja Luka

"Ovaj vodič je štampan uz finansijsku podršku Švedske međunarodne agencije za razvoj i saradnju (Sida). Sida nije odgovorna za sadržaj, izgled ili mišljenja iznesena u ovom vodiču."